ԱՐՄԷՆԻԱ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՑԻՆ ՓԱՂԱՓԱԿԱՆ ԵՒ ԱՅԼ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամեն տեղի համար ուր այս լրագրի մուտքը արգիլուած չէ, ամբողջ 13րդ չրջանի (97օգոստ.—98յունիս) բաժնորդագինն է 20 Ֆր. կանխիկ կարելի է նաև բաժնորդագրուիլ քանի ամսի համար որ ուզուի, ամեն մէկ ամսականը 2½ Ֆր. հաշուելով և 1898յունիս ամսէն անդին չանց ընելու պայմանով։

Նամակ և ծրարպէտք է ղրկել հետեւեալ հասցէով. M. PORTOUKALIAN, Rédacteur du journal *Arménia*. MARSEILLE (France).

ՀԱՏ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 24

1897 ՆՈԵՄԲԵՐ 24

1897 ՆՈՅԵՄԲԻՍ 12 (Հ. Տ.)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԿԸՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ Դ. և ՇԲԹ. օրեր

ԳԱՑՄԱՆՆԵՐ

Խմբագրութիւնը, եթէ հարկ համարի, համառօտելով և կամ ասասք միայն կը հրատարակէ իրեն ղրկուած գրութիւնները։ Պարտաւոր չէ վերադարձնելու չհրատարակուած ձեռագիրները։

Ծանուցումներ կընդունուին Հայերէն և Ֆրանսերէն լեզուով

Ծանուցման 1 մէջ.ագիրը 1 սանդ.իակարժէ։ 1 գիտ.ղիրը 2 սանդ.իակ։

Les annonces, en français et en arménien, sont reçues aux bureaux de la Rédaction (Allées de Meilhan, 44.)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ "ԱՐՄԷՆԻԱ,,Ի ՀԱՏ ՇՐՋԱՆԻՆ

(1897 *ՕԳՈՍՏՈՍ*—98 *ՅՈՒՆԻՍ*)

13րդ չրջանն սկսած է 1897 օգոստոս ամսի մէկէն և կը տեւէ մինչև 1898 յունիս ամսի 30ը (Ն. Տ.)։

Ամեն տեղի համար ուր այս լրագրի ազատօրէն մտնելն արգիլուած չէ, ամբողջ չրջանի բաժնորդագինն է 20 ֆրանգ որ բաժնորդները կրնան իրենց պիւրոյի համեմատ մաս առ մաս ալ կանխիկ վճարել 5 կամ 10 ֆրանգով, ամիսը 2½ ֆրանգ հաշուելով, և երբ այս 13րդ չրջանի համար իրենց մաս առ մաս վճարածի ամբողջ գումարը հասնի 20 ֆրանգի, այդ ժամանակ ամբողջ 13րդ չրջանի (1897 օգոստոս—98 յունիս) բաժնորդագիրը վճարած կը համարուին։

Իսկ անոնք որ բաժնորդ չենք պիտի ամբողջ 13րդ չրջանին համար, ամսական 2½ ֆրանգ հաշուելով կրնան բաժնորդագրուիլ քանի ամսի համար որ ուզեն, 1898 յունիս ամսէն անդին չանցնելու պայմանով, որովհետև մէկ չրջանի բաժնորդագնի հաշիւը՝ յաջորդող միւս չրջանի բաժնորդագնի հաշուին հետ չկապուիր. ամեն մէկ չրջանի հաշիւը զատ զատ կը բռնուի։

Թէ օգոստոս ամսէն, թէ սեպտեմբերէն, թէ հոկտեմբերէն և թէ նոյեմբերէն սկսելով 13րդ չրջանին բաժնորդ եղողները հաւատարապէս կը պարտաւորին 20 ֆրանգ վճարել մինչև 1898 յունիսի վերջը բաժնորդագրուելու համար։

Օգոստոսի և սեպտեմբերի թիւերն սպառած են արդէն։ Այսուհետև կըրնանք ղրկել միայն հոկտեմբերէն ընկսած թիւերը։

«ԱՐՄԷՆԻԱՅԻ ՕԺԱՆԴԱԿՆԵՐ»ին, իրենց սահմանած թիւերէ զատ՝ որի բաժնորդագինը 20 ֆրանգ է, ուրիշների համար քանի թիւերի որ ուզեն, իրենց լրագրի ծրարին մէջ դնելով և առանց ուրիշ հասցէ մը վրան գրուելու կը ղրկուի, ամսական մէկ ֆրանգ բաժնորդագին հաշուելով։

«Արմէնիայի Օժանդակներ»ուհեան կանոնագիրը կը ղրկուի ցանկացողներին։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Կոլոխովսքի կոմսի ճառը արտաքին քաղաքականութեան վրայ. — Բարեճորոգումների խնդիրը. — Մեծ պետութիւնները, Թիւրքիա եւ Յունաստան. — Թիւրքիան և լուրեր. — Թիւրք դեսպանների դրամական խեղճ վիճակը.—Նամակ Ռումանիայէն (Նաշ). — Նուիրատուութիւններ Արմէնիայի.—Արտասահմանի լուրեր. — Յանուցումներ.

ԿՈԼՈԽՈՎՍՔԻ ԿՈՄՍԻ ՃԱՌԸ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Ներկայ Աւստրահունգարիոյ արտաքին գործերի նախարար Կոլոխովսքի կոմսը նոյեմբեր 20ի շաբաթ օր մի կարևոր ճառ խօսեցաւ Աւստրահունգարիոյ արտաքին քաղաքականութեան վրայ, հունգարական Պատուիրակութեան ելևմտացոյցի (budget) յանձնաժողովին առջև որին կը նախագահէր Տ. Քոլոման Թիցա։

Կոլոխովսքի կոմսն Արևելեան խնդրի պատմութիւնն ուրուագծելէ շատ պարզ ու յստակ կերպով, Կրէտէի ապստամբութիւնն սկսած մինչև յունաթիւրքական պատերազմի վերջանալը, չհշտելով եւրոպական ներդաշնակութեան ազդեցութեան վրայ և ամանեան կայսրութեան մէջ բարեռորոգումներ մտցնելու պէտքին վրայ. յետոյ նորէն յայտարարեց երբեակ դաշնակցութեան հաստատուն և բոլոր տէրութիւններին հետ Աւստրահունգարիոյ յարաբերութիւնների բարեկամական լինելը. մասնաւոր գոհունակութեամբ մը յիշեց թէ Աւստրահունգարիոյ և Ռուսիոյ միջև «համաձայնութիւն» (entente) մը գոյացած է վերջերս, Պալքանեան թերակղզիին մէջ խաղաղութեան պահպանման նկատմամբ. և իր ճառ վերջացուց Ամերիկայի առևտրական մրցումէն Եւրոպային գալիք վտանգին վերաբերեալ հատուածով մը որ անտարակոյս շատ մը մեկնութիւնների առիթ պիտի տայ։

Հունգարական պատուիրակութեան նախագահ, Տ. Քոլոման Թիցա, եռանդով չնորհաւորեց Կոլոխովսքի կոմսին իր գործունէութեան համար և ելևմտացոյցի յանձնաժողովը միաձայնութեամբ վստահութեան օրակարգ մը քուէարկելով ընդունեց արտաքին գործերի նախարարութեան ներկայացուցած ելևմտացոյցը։

Ահա ճառին ամփոփումը։

Արևելեան խնդիրը

եւ եւրոպական ներդաշնակութիւնը

Կոլոխովսքի կոմսը իր ճառի սկիզբ երկարօրէն ներկայացուց այն զանազան երևոյթները որ Արևելեան խնդիրն ունեցաւ անցած տարիէն ի վեր. նախ և առաջ, Կրէտէի ապստամբութեան առթով, յիշեց պաշարման ծրագիրը որը Աւստրահունգարիան լինելը. մասնաւոր գոհունակութեամբ մը յիշեց թէ Աւստրահունգարիոյ և Ռուսիոյ միջև «համաձայնութիւն» (entente) մը գոյացած է վերջերս, Պալքանեան թերակղզիին մէջ խաղաղութեան պահպանման նկատմամբ. և իր ճառ վերջացուց Ամերիկայի առևտրական մրցումէն Եւրոպային գալիք վտանգին վերաբերեալ հատուածով մը որ անտարակոյս շատ մը մեկնութիւնների առիթ պիտի տայ։

Հունգարական պատուիրակութեան նախագահ, Տ. Քոլոման Թիցա, եռանդով չնորհաւորեց Կոլոխովսքի կոմսին իր գործունէութեան համար և ելևմտացոյցի յանձնաժողովը միաձայնութեամբ վստահութեան օրակարգ մը քուէարկելով ընդունեց արտաքին գործերի նախարարութեան ներկայացուցած ելևմտացոյցը։

Ահա ճառին ամփոփումը։

Արևելեան խնդիրը

եւ եւրոպական ներդաշնակութիւնը

Կոլոխովսքի կոմսը իր ճառի սկիզբ երկարօրէն ներկայացուց այն զանազան երևոյթները որ Արևելեան խնդիրն ունեցաւ անցած տարիէն ի վեր. նախ և առաջ, Կրէտէի ապստամբութեան առթով, յիշեց պաշարման ծրագիրը որը Աւստրա-

Հունգարիա առաջարկած էր և Անգլիա մերժեց հանրային կարծիքն ճնշման տակ. յետոյ անցնելով յունաթիւրքական պատերազմին, խօսեցաւ հետևեալը.

Մեծ տէրութիւնները իրենց ամեն ջանքեր ըրին Յունաստանի և Թիւրքիոյ միջև պատերազմին արգիլելու համար. յետոյ ալ զայն իր տեղի մէջ սահմանափակելու համար։

Այդ միջամտութեան ժամանակ, տատարևռուսական համաձայնութեան օգտակար արգիւնքներն երևցան արդէն այն զօրաւոր աղդեցութեամբ որ երկու տէրութիւնների գործածած լեզուն ունեցաւ Պալքանեան տէրութիւններին վրայ։

Թէև եւրոպական ներդաշնակութիւնն իր բանակցութիւնների միջոցին շատ անգամ տագնապալի վայրկեաններ անցուց, այնու ամենայնիւ ընդհանուր ցոյց տուաւ թէ մի կարևոր տարր է Արևելքի կացութիւնը կանոնաւորելու համար, կացութիւն մը որ շատ կնճռոտ է։

Արտաքին նրևոյթէն միայն դատող միտքեր իրենց հեգնութիւնների առարկայ ըրին այդ ներդաշնակութիւնն. բայց պատմութիւնն աւելի արդար պիտի լինի իր վճռի մէջ և պիտի ճանչէ թէ այս անգամ ձեռք բերուած արդիւնքները դիւանագիտութեան մեծամեծ յաղթութիւնները պիտի կրնան համարուիլ։ Այ չափ ազդու մի միջոց դանուած լինելը մի գիւտ է որ պատիւ կը բերէ 19րդ դարի վերջին. և արևելեան ապագայ խոհանոցներին մէջ ալ նորէն այդ միջոց պիտի կրնայ փորձուիլ և նոյնչափ յաջողութեամբ։

Ռուսիա Յունաստան չնորհակալ պէտք է լինի եւրոպական ներդաշնակութեան. եթէ այդ չլիներ, չպիտի կրնար այսչափ քիչ զնաասով ազատուիլ իր արկածախնդրութենէ որով հետև իր յուսահատական վիճակի մէջ յանձնուած էր յաղթողի քմահաճոյքին։

Խաղաղութեան պայմանների խիստ լինելուն համար Ամենայնների դանգատները հիւանդ մտքի ապացոյցներ են։ Ի հարկէ տրամադիր ենք ալակ ցիլ Յունաստանին իր նեղութեան մէջ որչափ կարելի է։ Բայց Յունաստանն ալ պէտք աչքի առջև ունենայ իր կացութիւն և խելօք կենալով դիւրացուցանէ այդ աջակցութիւն։

Եղերախռովքի կոմսը հետևեալ կերպով խօսեցաւ Արէտէի ապստամբութեան վրայ։

Գալով Կրէտէի վիճակին, պիտութիւնները սկսած են այդ գործ կարգադրել. բայց բանակցութիւնների ներկայ ընթացքը իրեն վրայ պարտք կը դնէ կերպ մը զգուշութեամբ խօսելու։

Բանակցութիւնների նպատակն է ինքնավարութիւն մը տալ Կրէտէին, սուլթանի վեհապետական իրաւունքները պահպանուելով և մահմետականների պաշտպանութիւնը ապահովուելով։ Այս գործ աշխատանք ժամանակ կը պահանջէ. բայց վերջապէս տէրութիւնները պիտի յաղթեն արգելքներին ինչպէս որ յաղթած են ուրիշ պարագաների մէջ։ Այդպէս կը պահանջէ Եւրոպաի պատիւը քանի որ իր ձեռք առած է այս խնդրի կարգադրութիւնը։

Գալով Մէրսինի միջադէպին, արտաքին գործերի նախարարը բաւական համարեց հաստատել թէ այդ գործ կարգադրուած է և յարեց թէ պէտք տեսնուած էր Ք. Դրան մի օրինակ տալու — քանի որ Դրան բանեցուցած վարպետութիւնն է գործերը երկարաձգել — և ազդու կերպով պաշտպանելու Աւստրահունգարիոյ միապետութեան շահերը և գրաչկի պատիւը։

Կոլոխովսքի կոմսը ի վերջոյ իր խօսքն սուլթանին ուղղելով յանձնարարեց որ իր յատկանիշ եղող քաղաքագիտական զգացումով և չափաւորութեամբ ինք նախաձեռնութիւն ունենայ բարեռորոգումներ գործադրելու իր կայսրութեան մէջ որպէսզի քրիստոնեայները առնուի վիճակ ժ'ողնեն և իրենց անձի և ապահովութիւնը երաշխաւորուած լինի։

Աւստրահունգարիա

եւ երբեակ դաշնակցութիւնը

Կոլոխովսքի կոմսը չարունակեց իր ճառ, հետզհետէ խօսելով Աւստրահունգարիոյ ունեցած յարաբերութիւններին վրայ երբեակ դաշնակցութեան պետութիւններին և միւս պետութիւնների, Ռուսիոյ, Ֆրանսայ և Անգլիոյ հետ, ինչպէս նաև Պալքանեան փոքրիկ տէրութիւններուն հետ։

Հարկ չկայ յայտարարելու, յարեց Կոլոխովսքի կոմսը, թէ Գերմանիոյ և Իտալիոյ հետ մեր դաշնակցութիւն մեր քաղաքականութեան ամենագլխաւոր եղած է այսօր, ինչպէս մինչև այժմ և կը յուսամ թէ դեռ շատ տարիներ։ Այդ դաշնակցութիւն դաշ-

ՊԵՏՔ ԳՏՆՎԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԸ

(Շարունակելի)

Ես ծնվել եմ Ռուսաստանի Ռոստովի նահանգի Թագանրոգ քաղաքում։ Հայրս Ռոստովի նահանգի Ղարասու գյուղից էր։ Նա մանուկ հասակում որբացել է։ Ապրել է հորեղբոր տանը։ Հորեղբայրը նրան ուղարկել է Ղարասուի դպրոցը։ Հայրս այդ դպրոցում սովորել է մինչև չորրորդ դասարանը։ Հետո հորեղբայրը նրան ուղարկել է Թագանրոգ՝ առևտրական դպրոցը։ Հայրս այդ դպրոցում սովորել է մինչև վերջին

— Ի՞նչ կա նոր, պ. Հակոբ, ինչպե՞ս ես։

— Ոչինչ, շնորհակալ եմ, ես լավ եմ, ինչպես միշտ։ Ես ինձ համար ոչ մի նոր բան չունեմ պատմելու, բայց դուք ինձ ասեք, ի՞նչ կա նոր։

— Ես էլ ոչինչ չունեմ ասելու, ինչպես որ դուք ասացիք, ոչ մի նոր բան չկա։ Ես ուզում էի ձեզանից իմանալ, թե ինչպես է ձեր առողջությունը։

— Ես էլ շնորհակալ եմ, ես էլ լավ եմ, ինչպես միշտ։ Ես ինձ համար ոչ մի նոր բան չունեմ ասելու

Ալգմայէն Թ. Յովհաննէսեան 10 ֆր.։ Մարեւյէն Գրիգոր Ա՛ենենթեան 10 ֆր.։ Վօքկանէն Ն. Ստեփանեան 5 ֆր. և 80 սնթմ.։ Ռուբըրէն Ա. փաշայեան 5 ֆր. և Բրովիտենսէն Ս. Գէորգեան 5 ֆր.։

ԱՐՏԱՅԱՀՄԱՆԻ ԼՈՒՐԵՐ

Պրազիլիոյ կառավարութիւնը Իտալիոյ կառավարութեան բացորոշ կերպով վստահացուցել ուզեց թէ այն ոճրագործներ որոնք Իտալացիներէն անձին և ստացուածքին վնասած են, պիտի պատժուին և թէ խիստ միջոցներ ձեռք առնուած են որ այդպիսի դէպքեր նորէն չպատահին։ Այսու ամենայնիւ, Իտալիոյ Ծովային Նախարար Տ. Պրէօն հրաման ղրկեց Բէ-բիպլիք Արժանթինի Ջուրերը գըտնուող իտալական մարտանաւերէ մէկին որ պատրաստ գտնուի Րիօ-Եանէյրօ երթալու։

— Ամանիոյ միլիէմ կայսրն անցած չորեքշաբթի օր մահնաւոր ունկնդրութիւն մը չնորհեց արտաքին գործերի պաշտօնէութեան ներքին խորհրդականներէն Տ. Բաֆօֆին որ կ. պոլիս պիտի երթայ թիւրք կառավարութեան ծառայութեան մէջ մըտնելու համար, օսմանեան ելեւմուտքը կարգադրելու պաշտօնով։

— Գահիրէէն հաղորդուած լուրերուն նայելով, Սուաքինի կառավարիչ Ռէոսընս փաշան երէկ ճանրայ եւած կը լինի Սուաքին երթալու համար ուրկէ Մասաուայի ճանրով Քասալա պիտի երթայ 2000ի մօտ զօրք իրեն հետ առնելով։

Բայտնի չէ թէ եգիպտական բանակին սէրտար Քիչնէր փաշան ալ Քէոսընս փաշային հետ պիտի երթայ, խըտիվի կողմէն ինք անձամբ յետ ստանալու համար Քասալան Իտալիացին որ Եգիպտոսի խըտիվի թիւրտութեամբըն հոն հաստատուած էր զօրքերով, 1891ին լուտ Տըֆրինի և Իտալիոյ Նախարարապետ Տ. Րուտինիի միջև կնքուած պայմաններուն համաձայնութեամբ։ Շատ հաւանական է որ սըր Հէրպէրթ Քիչնէր մինչև Մասաուա միայն երթայ և անկէ ալ այցելէ իր սպայակոյտերի պաշտօնատեղերը Ապու-Համէտի մէջ, այդ վերջին կէտը Նեղոսի հովտի երկաթուղին որ առայժմեայ ապրիլ ամսին մինչև Պէրպէր պիտի հասնի։

— Սերպիոյ ռուսական դեսպան Տ. Իղնատիեֆին յանկարծ կանչուիլը Ռուսիա կ՝ազմէն դժգոհութեան նշան մը կը համարուի Միլան Թագաւորահայրին դէմ որ 1889ին իր գահէ հրաժարած ժամանակ իր պատուի վրայ խօսք տուած էր հանգուցեալ Զարին թէ ա՛լ երբէք Սերպիա չվերադառնայ և որ ինչպէս 1894ի պետական հարուածին ժամանակ, հիմա ալ նորէն իր խոստումի հակառակ վարուած է։

— Անգլիացիները թէև յաջողած են Հնդկաստանի մէջ մահմետականներուն ապստամբութեան չատ ծանրման առջին առնելու և ապստամբներէ շատերն յաղթուելով ընկրկած կամ հրնազանդութիւն յայտնած են, բայց տեղ տեղ արիւնալի կռիւներ կը պատահին դեռ Աֆրիտիների ցեղին և անդլեղիպտական զօրքերուն միջև։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Արմենիայի խմբագրատունը քիչ օրէն ուրիշ փողոց փոխադրուելուն պատճառով, հետևեալ գիրքերին համար, որոնք մեծ քանակութեամբ կը գտնուին խմբագրատան մէջ, թեթևցունելու նպատակով որոշեցինք իրենց բուն գնի կէսովը ծախել անոնց որոնք կը փութան գնել մինչև նոյեմբեր ամսի վերջը (Ն. Տ.)։ Նոյեմբեր 30էն յետոյ մեզ հասած ոևէ պատուէր՝ ժամանակը անցած լինելով և մեր նպատակի չհամապատասխանելով, չը կրնար օգտուիլ յիշեալ գիրքերի գիներին վրայ եղած տարապայման և առժամանակեայ զեղչէն. ուստի պէտք է փութալ։ Աւելորդ է ըսել որ ստակը կանխիկ ղրկուած՝ դիրք չղրկուիր։

Ահատասիկ այդ գիրքեր որոնց առջև նշանակուած են իրենց բուն գիները։ Այս միամսեայ ժամանակամիջոցի մէջ գնողները՝ այս գիներիկէսը միայն հաշուելով պիտի վճարեն.

	Ֆր. սն.
1. Հայաստանի թշուառները	1 20
2. Թիւրքիոյ հայերն և իրենց գրացիները. Գրեց Մ.Ա.	50
3. Արմենիոյ յուշարար. Ա. տարեկան (1885-86)	1 40
4. Վրէժ	20
5. Թովմաս Բոյարիս	20
6. Նժոյգները Մ. փորթուգալեանի գրած ոտանաւորներէն	15
7. Մի պուլկար հայրենասէր. Զաքարիա Սթոյանօֆ	1 40
8. Իմ հայրասպան ընկերը	1
9. Արտօսր Հայաստանի, Տեղեկագիր Բալուայ, Խարբերդի նայն	2
10. Պատկեր Եարժումն Հայաստանի	1

Վերոգրեալներէն զատ ծախու կը գտնուին Արմենիոյ խմբագրատան մէջ և հետեւեալ գիրքերը. բայց ասոնք նոյն իսկ հիմա ալ կը ծախուին իրենց առջև նշանակուած գիներով միայն. ասոնց գինն վրայ զեղչ չենք աներ միւսներուն պէս։

	Ֆր. սն.
1. Լկինեան. կսկծանք	30
2. Պատմութիւն ժողովուրդ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ	70
3. Դայլայլիկ. Գրեաց Բ. Ծ. Վարդուկեանց. Դրուագ Ա.	75
4. Գ. Թորոսեան. Պիտանի պիտելիքներ. Ամերիկա գտնուող կամ հոն գնացող Հայերին համար	1 25
5. Երկնկեանց. Դասագիրք հայկական ձայնագր.	2 10
6. Գրիւբը, Բանալիք բնական երեւոյթից	4.

LANGLOIS (Victor). — *Collection des historiens anciens et modernes de l'Arménie*, publiée en français, sous les auspices de S. E. Nubar Pacha, et avec le concours des principaux arménistes français et étrangers. (Cette collection devait comprendre tous les historiens arméniens depuis l'antiquité jusqu'à la fin du XVIIIme siècle et devait former 5 gros volumes divisés par époque; mais la mort prématurée de V. Langlois l'empêcha d'arriver jusqu'à la fin de son but et il n'a pu faire paraître que les 2 volumes suivants :)

TOME I. 1re PÉRIODE. — Historiens grecs et syriens traduits auciennement en arménien. (MAR APAS CATINA, Histoire ancienne de l'Arménie. BARDESANE, Œuvres historiques et philosophiques. AGATHANGE, Histoire du règne de Tiridate et de la Prédication de S. Grégoire l'Illuminateur, traduction française accompagnée de la version grecque et latine. FAUSTUS DE BYSANCE, Bibliothèque historique. LÉROUBNA D'EDESSE, Histoire d'Abgar et de la Prédication de Thaddée. ZÉNOPE DE GLAG et son continuateur JEAN MAMIGONIAN, Histoire de Daron. FRAGMENTS D'HISTORIENS GRECS PERDUS conservés dans les œuvres des écrivains arméniens).

TOME II. 1re PÉRIODE. — Historiens arméniens du Ve siècle (GORIUN, Biographie de Mesrob. UN AUTEUR ANONYME DU Ve SIÈCLE, Généalogie de la famille de S. Nersès. MOÏSE DE KHORÈNE, Histoire d'Arménie. ELISÉE VARTABED, Histoire de Vartan et de la guerre des Arméniens. LAZARE DE PHARBE, Histoire d'Arménie. EZNIG DE GOGHP, Extrait de la Réfutation des Sectes).

Toutes ces traductions sont accompagnées de notes historiques, critiques et philologiques.

Les 2 volumes..... 32 fr.
Chaque volume séparément.. 16 fr. 50

ALISHAN P. L. — *Physiographie de l'Arménie*. 2e édition..... 0 fr. 80

B. ROSENBOURG. — De la possibilité du *désarmement général*. Solution de la question de l'Alsace-Lorraine, etc, par le *partage de la Turquie*..... 0 fr. 80

M. J. ZORAB. — *Haic et Belus*, A National Drama..... 1 fr. 50

P. VARTOOGUIAN. — *Armenia's Ordeal*. Second edition..... 5 fr.

Dr. ARSAK TER MICKELIAN. — Die *Armenische Kirche* in ihren Beziehungen zur byzantinischen (vom IV, bis zum XII, jahrhundert)..... 3 fr.

Ծրարները ապահովագրուած (recommandé-registered) *ստանալ ուզողները պէտք է որ ամեն մէկ ծրարի (մինչեւ 2 քիլօ) համար 25 սանթիմ ապահովագրութեան ծախքը վճարեն։*

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

ԲԱՑՄԱՆ ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ

Շարունակուած է բաժանորդագրութիւն.—

1. « *Սամուէլ* » Հատոր Ա. Բ. և Գ.
2. « *Դաւիթ բէկ* » Հատոր Ա. Բ. և Գ. վերջաբանով։
3. « *Կայծեր* » Հատոր Բ. վիպակատար։

Երեք գրքերի բաժանորդագինն է միասին 12 չիլինգ. լոյս տեսնելուց յետոյ 1 անգ. ոսկի։

« *Սամուէլ* »ը արդէն մամուլի տակն է և լոյս կը տեսնի Յունվար ամսին։

Րաֆֆիի վաճառելի երկերն են՝ չիլինգ

1. « *Խենթ և Ջալալէդդին* » մի գրքի մէջ ամփոփուած. գինն է 6
2. « *Խաչագողի Քիչատակարանը* » չորս մասերը մի գրքի մէջ ամփոփ. 5
3. « *Կայծեր* » Հատոր Առաջին (սակաւաթիւ) 4½
4. « *Վէպիկներ և Պատկերներ* » Հատոր Ա. և Բ. 9
5. *Խամսայի Մելիքութիւնները* » 4½
6. « *Զահրումար* » վէպ 4½
7. « *Մինն այսպէս և միւսն այնպէս* » պատկերազարդ վէպ 2
8. « *Կայլնի կոտակը* » 2½
9. « *Տաճկահայք* » 1

Բաժանորդագրութեան և վաճառելի գրքերի համար պիտի դիմել՝

Mme Raffi — 270, Uxbridge Rd. Shepherd's Bush, London W.

—*Ինչպէս ամեն լրագիրներ, Արմենիան ալ կընդունի ծանուցումներ հրատարակելու համար. անոնք որ ուզեն նայն Արմենիոյ միջոցով մեկի գիտում տանել կամ մի բան յայտարարել, պատրաստ ենք ընդունելիրենց ծանուցումներ, ըստ լրագրական սովորութեան։ Ծանուցումների գիները նշանակուած են Արմենիոյ հակատը, տառէն վրայ հաշուելով. 1 երկաթագրի (գլխագիր) համար 2 սանթիմ և 1 բոլորգրի համար 1 սանթիմ։ 3 անգամ դրուելիք ծանուցումի գինն վրայ 0/0ին 10 զեղչ կը լինի. 10 և աւելի անգամներ դրուելիք ծանուցումի գինն վրայ 0/0ին 30 զեղչ։ Սակարկութիւն չընդունիր։*

ԾԱՂՈՒԻ ԳԻՐՔԵՐ

Արմենիոյ խմբագրատան մէջ ծախու կը գտնուին հետեւեալ գիրքերը որոնց առջեւ նշանակուած գիներին մէջ հաշուուած է նաև ղրկելու փոստի ծախքը։

Արտօսր Հայաստանի կամ Տեղեկագիր Բալուայ, Քարբերդու, Զարսանճագի, Ջապաղճուրի և Երզնկայու։ Քաւելուած ըստ խնդրանաց ազգասիրաց «Խիզան գաւառ»։ Աշխատասիրեաց Պօղոս Ծ. վ. Նազարեանց։ 2 ֆրանգ։

Լկինենան. Կսկծանք (Բանաստեղծական դրուած մը Հայաստանի վիճակին վրայ). 1890. Տպագր. Հնդկնակին. Նիւ Եորք։ 30 սանթիմ

ԻՄ ՀԱՅՐԱՍՊԱՆ ԸՆԿԵՐԸ

(Կ. ՊՕԼՍՈՑ ՀԱՑՈՑ ԿԵԱՆՔԷՆ ԱՒՆՈՒԱԾ ՄԻ ԻՐԱԿԱՆ ՎԷՊ)

ԳԼՈՒԽ ԱՌԱՋԱՒՈՐ

Այս հետաքրքրաշարժ գրուած կը ներկայացունէ ընտանեկան տխուր պատկերներէ մին ուր կը տեսնուի քէն անգթասրտական մի հայր իւր սպանուած վարքուբարքով որչափ չարիքներու պատճառ դարձած է և վերջ ի վերջոյ ինք ալ իւր որդուս ձեռքով սպաննուած և անհետացած է աշխարհէ։ Գինն 1 ֆրանգ, (75 սանթիմ)։

ՅՆՕՐԷՆ—ԽՄԲԱԳԻՐ
Ա. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

ՄԱՐՍԷԼ

Հայերէն տպարան Ա. Փորթուգալեանի
Le Gérant: François CARRIERE
Marseille.— Imprimerie et Papeterie du Midi Allées de Meilhan, 44.